

# Nejčastější zjištění v oblasti auditů dotací z fondů EU

MINISTERSTVO FINANCÍ  
**Auditní orgán**



EVROPSKÁ UNIE  
Fond soudržnosti  
Operační program Technická pomoc

Ing. Jiří Frýdecký  
Ing. Jiří Pešina

Mgr. Kateřina Doubravová  
Petr Jirman

---

# Program

## **Dopolední blok 10:15 - 11:15**

- Úvod do problematiky kontrol projektů spolufinancovaných z EU
- Definice pojmů a představení jednotlivých typů auditů a kontrol
- Představení činnosti Auditního orgánu
- Definice účelu a zaměření jednotlivých auditů operací

## **Přestávka 11:15 – 11:45**

## **Odpolední blok 11:45 – 13:15**

- Nejčastější a typová pochybení identifikovaná v oblasti auditů – praktické příklady
  - » nejproblémovější oblasti
  - » nejčastější zjištění u auditů operací v oblasti veřejných zakázek
  - » nejčastější zjištění u auditů operací v oblasti realizace
- Prevence podvodů, práva a povinnosti příjemce dotace

## **Dotazy a diskuze 13:15 – 13:30**

---

## Legislativní základ

- Nařízení (EU) č. **1303/2013** o společných ustanoveních
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. **480/2014**
- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. **1011/2014**
  - » **Příloha VII** – Vzor účetní závěrky
- **EGESIF\_14-0010** - Pokyny pro Komisi a členské státy ke společné metodice pro hodnocení systémů řízení a kontroly v členských státech
  - » **Příloha I** – Klíčové požadavky (KP) a kritéria pro hodnocení
  - » **Příloha II** – Posouzení KP podle kritérií pro hodnocení a podle orgánů
  - » **Příloha III** – Celkový závěr podle systému řízení a kontroly
- **EGESIF\_15-0016-02** – Pokyny pro členské státy k auditům účetních závěrek

---

# Legislativní základ

Výkon auditu upravuje:

- Zákon č. **320/2001** Sb., o finanční kontrole (§ 13a)
- Zákon č. **255/2012** Sb., kontrolní řád
- Metodické postupy a procesy Auditního orgánu (AO)
  - » **AO ve svých postupech zohledňuje mezinárodně uznávané auditorské standardy**

---

# Metodický a právní rámec auditů a řízení programů

## Evropská legislativa a metodika

- » Nařízení EP, Rady, EK

<http://eur-lex.europa.eu>

- » Pokyny EK

[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/en/information/legislation/guidance/](http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/guidance/)

- » Rozhodnutí EK, Směrnice EU

<http://eur-lex.europa.eu>

## Národní legislativa a metodika

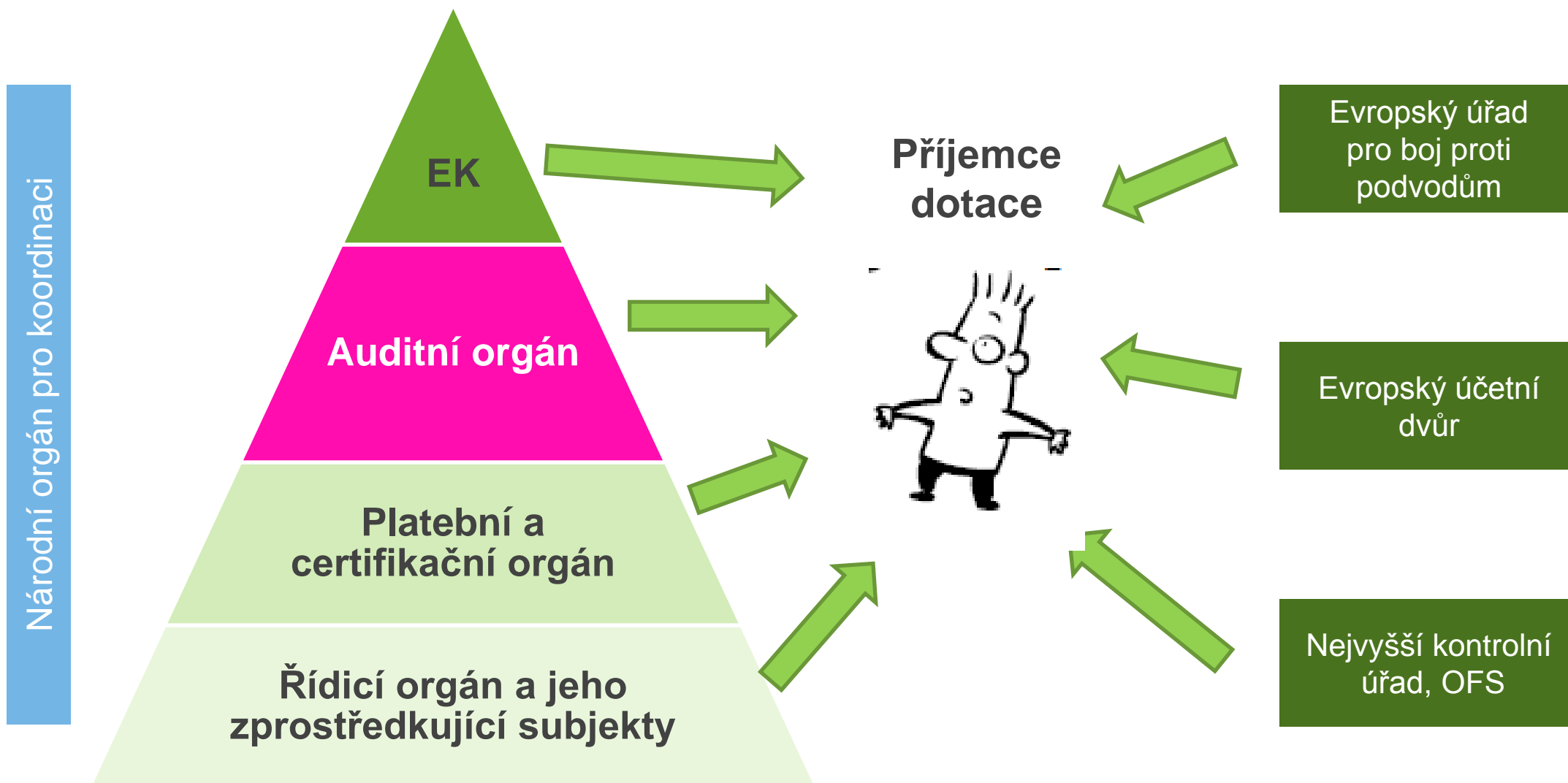
- » Koncepce jednotného metodického prostředí – NOK

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny>

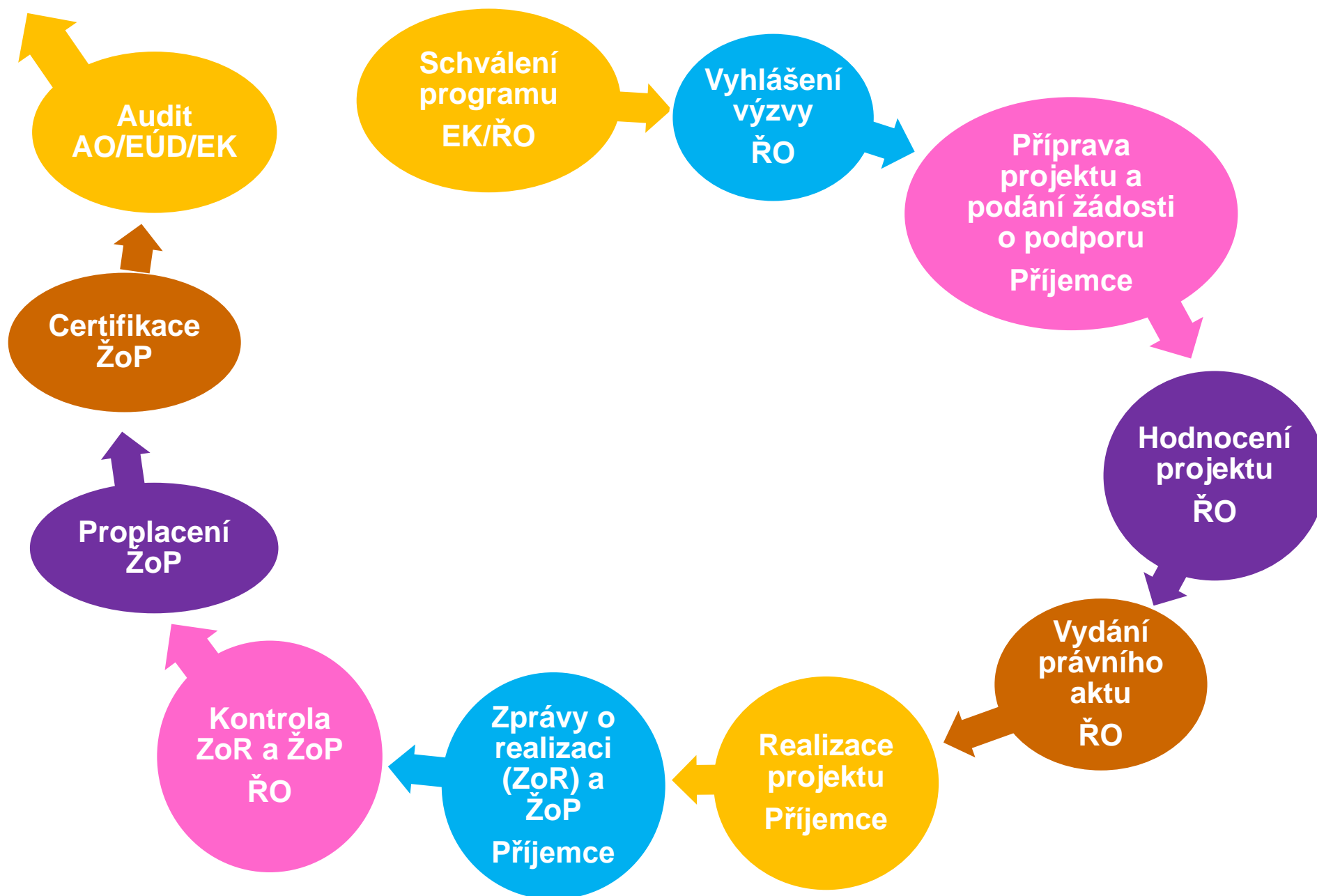
- » Národní legislativa (např. zákon o finanční kontrole, kontrolní řád, zákon o veřejných zakázkách, zákon o účetnictví, stavební zákon)

<https://portal.gov.cz/app/zakony/?path=/portal/obcan/>

# Hierarchie řídicího a kontrolního systému



# Kontroly v rámci implementace projektu



---

# Typy auditů a kontrol v rámci ŘKS ESIF u příjemců

## **Kontroly z úrovně ŘO/ZS (tzv. kontrola 1. stupně)**

- Administrativní kontrola (žádost o platbu, zprávy o realizaci) – 100% projektů
- Kontrola na místě – vzorek projektů (VSK nebo jen monitorovací návštěva)

## **Kontroly z úrovně PCO v rámci procesu certifikace**

- Administrativní kontrola – vzorek projektů
- VSK – většinou u ŘO/ZS, může být i u příjemce

## **Audit operací z úrovně AO (tzv. kontrola 2. stupně)**

- Vždy na místě, Vzorek projektů

## **Kontrola NKÚ**

## **Audit EK/EÚD**



---

# Kontrola ze strany ŘO versus audit AO

## Kontrola ŘO:

- ŘO zajišťuje finanční řízení a kontrolu operačního programu, za tímto účelem vykonává kontrolu 100 % projektů
- Kontroly ŘO předběžné, průběžné a následné – tzn. kontroly v rámci celého životního cyklu projektu

## Audit AO:

- AO poskytuje EK ujištění, že výdaje deklarované EK jsou legální a správné a že poté
- audity probíhají až po certifikaci výdajů EK
- ověření správnosti výdajů se provádí na vzorku
- auditem operací se kromě způsobilosti výdajů ověřuje také účinné fungování řídicích a kontrolních systémů jednotlivých OP

---

# Představení AO

- Auditní orgán (AO) je funkčně nezávislý auditní subjekt, ustanovený v sekci 04 – Finanční řízení a audit, odboru 52 Ministerstva financí, který zajišťuje výkon auditu prostředků Evropské unie s cílem podat ujištění EK, že výdaje předkládané k proplacení jsou legální a řádné.
  - Úloha AO je definována čl. 127 nařízení (ES) č. 1303/2013
  - Cílem činnosti AO je ex-post ověření účinnost řídicích a kontrolních systémů ostatních subjektů implementační struktury EU fondů, zejména řídicích orgánů jednotlivých operačních programů (poskytovatelů dotací).
- 
- × Neauditujeme hospodaření auditované organizace
  - × Auditní orgán ≠ Interní audit!
  - × Nejsme správcem daně, neprovádíme daňovou kontrolu
  - × Nejsme detektivy a policisty
  - × Nejsme nástrojem vyřizování konkurenčního boje
  - × Nejsme zodpovědní za odhalování podvodů a trestního jednání

# Úloha AO v nařízeních EU

## Obecné

**1303/13**

- čl. 122-127

**966/12 FN**

-hlava IV (125)

## EÚS

**1299/13**

Kap. III, čl. 12

(výběr operací)

Kap. VI (funkce)

čl. 21-25

## Prováděcí

**480/14** – p. IV

25-29 (trail, audit...)

**1011/14** – vzory

(Popis funkcí, zpráva a výrok NAS, závěrka-VII aj.)

**207/15** – vzorky

(AUS-VII, výrok-VIII, VKZ-IX, prohlášení RO aj.)

# Funkce Auditního orgánu



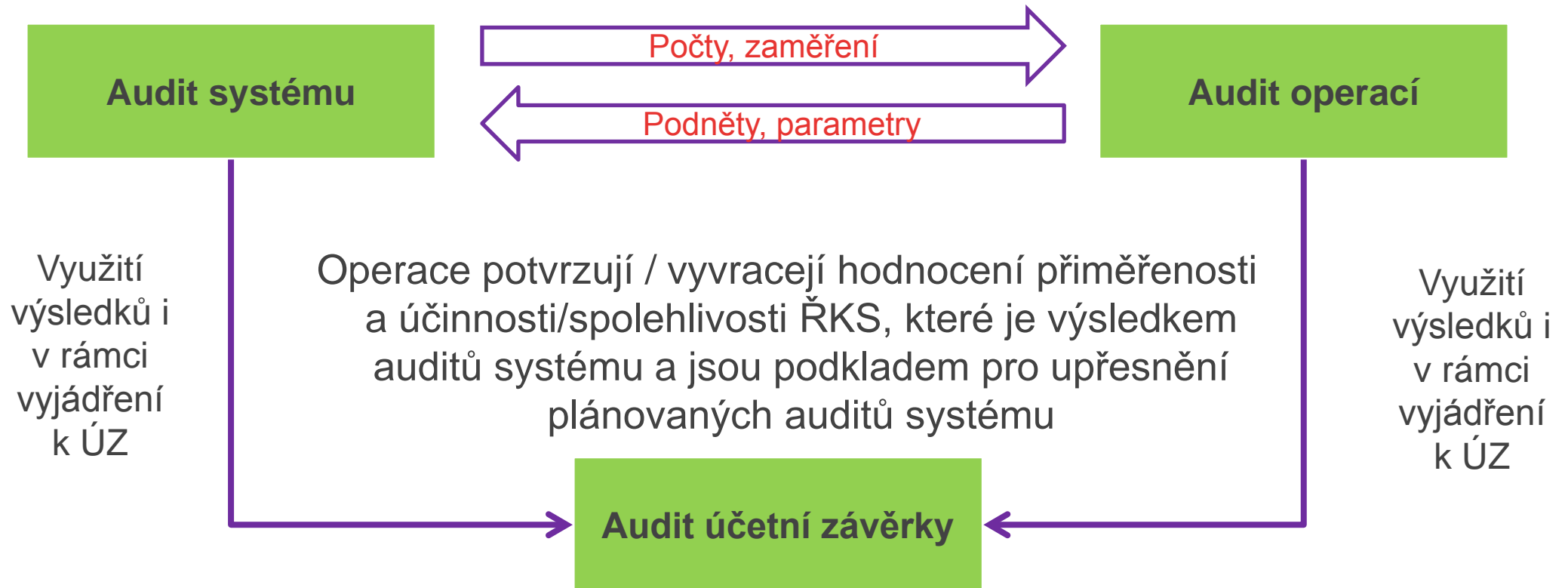
---

# Hlavní činnosti Auditního orgánu

- vypracování **auditní strategie** zahrnující subjekty, které budou provádět audity systému i operací, metodu, která bude použita, výběr vzorků pro audity operací a plánování auditů
- provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů (**auditů systému**)
- provádění auditů operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů (**auditů operací**)
- provádění **auditů účetních závěrek** pro každý OP
- provádění **horizontálních, mimořádných auditů** (na základě požadavku EK), případně doplňkové audity
- zpracování a předkládání **Výroční kontrolní zprávy** pro každý OP, uvádějící výsledky auditů během předchozího období 12 měsíců vč. zjištěných nedostatků
- vydávání **stanoviska** k tomu, zda ŘKS funguje účinně a poskytuje přiměřené ujištění, že výkazy výdajů předložené EK jsou správné a transakce legální a řádné

# Vazby mezi auditu systému, operací a účetní závěrky pro výrok auditora za dané účetní období

Audit systému ovlivňuje velikost vzorku operací



---

# Auditní strategie

- zpracovaná pro každý OP, pravidelná aktualizace
- schvaluje ředitel AO
- na požádání předkládána EK
- je v ní stanovena:
  - » metodika auditu
  - » způsob výběru vzorků pro audity operací
  - » plánování auditu v souvislosti s aktuálním účetním rokem a dvěma následujícími účetními roky
  - » zdroje

---

# Výroční kontrolní zpráva

- VKZ obsahuje:
  - » hlavní zjištění auditů, včetně zjištění ohledně nedostatků v systémech řízení a kontroly
  - » navrhovaná a provedená nápravná opatření
- Předložení EK do 15. 2. roku n+1, EK může termín posunout do 28.02.n+1 na základě žádosti
- Předkládá se společně s Výrokem auditora



---

# Výrok auditora

- Potvrzuje, zda:
  - » účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz
  - » jsou výdaje, o jejichž úhradu byla EK požádána a které jsou vykázány v účetní závěrce, legální a správné
  - » zavedený systém řízení a kontroly funguje řádně
- Předložení EK do 15. 2. roku  $n+1$ , EK může termín posunout do 28. 2.  $n+1$  na základě žádosti
- Typy výroku:
  - » bez výhrad, s výhradou, záporný

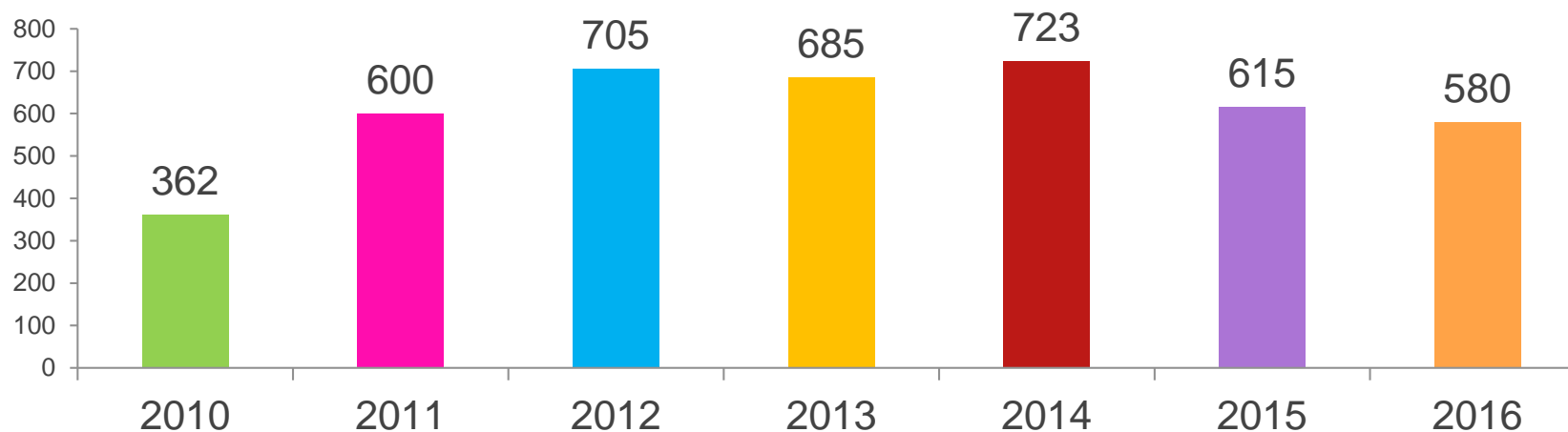
# Ověření VKZ a výroku ze strany EK

- Analýza VKZ a výroku EK
- Ověření klíčových požadavků
- „Fact Finding Mission“
- Vyhodnocení VKZ a výroku EK
  - » akceptace VKZ bez výhrad
  - » akceptace VKZ s výhradou (doporučení pro příští VKZ)
  - » neakceptace VKZ a akční plán
    - *warning letter*
    - *interruption letter*
    - *pre-suspension letter*
    - *suspension letter*
- Annual coordination bilateral meeting EK / AO
- Technical meeting, Homologue Group Meeting, EGESIF aj.

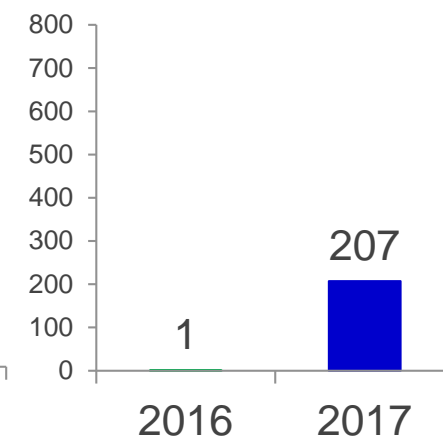
#	Subjekt	Klíčové požadavky řídicího a kontrolního systému
14	AO	Vhodné oddělení funkcí a vhodné systémy pro zajištění toho, aby jiný subjekt provádějící audit v souladu s auditní strategií programu disponoval nezbytnou mírou funkční nezávislosti a zohledňoval mezinárodně uznávané auditorské standardy
15	AO	Adekvátní audity systémů
16	AO	Adekvátní audity operací
17	AO	Adekvátní audity účetních závěrek
18	AO	Adekvátní postupy pro vydávání spolehlivého výroku auditora a pro přípravu výroční kontrolní zprávy

# Počty auditů provedených Auditním orgánem u OP, které mají řídicí orgán na území ČR

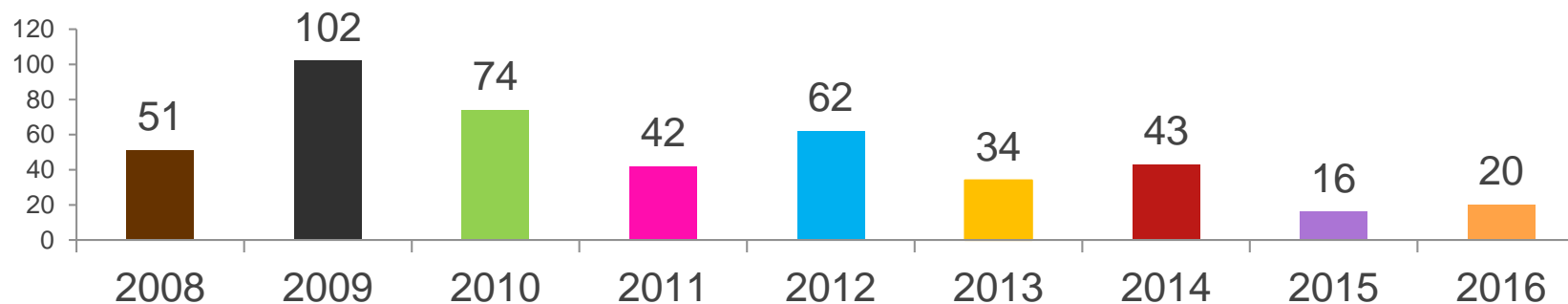
Audity operací za období 2007 – 2013 za ESF, ERDF, CF, EFF (celkem 4270)



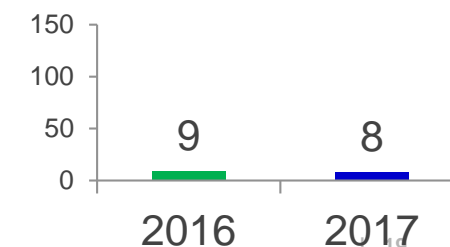
Audity operací ESIF za období 2014-2020



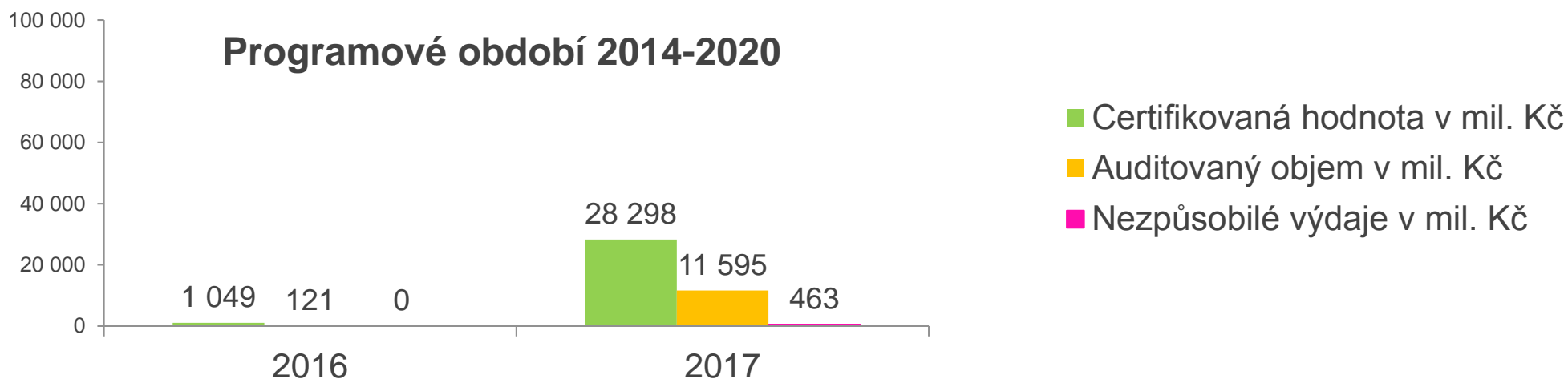
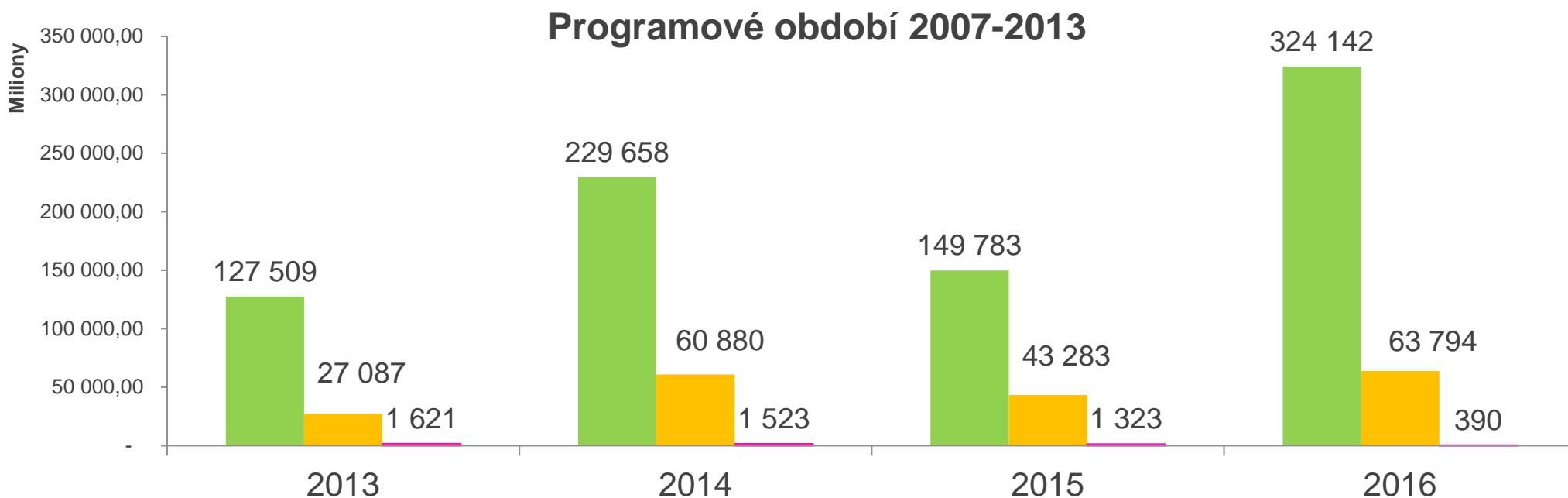
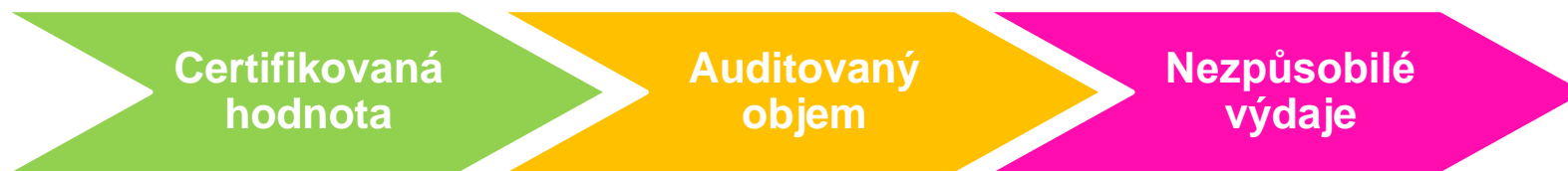
Audity systému za období 2007 – 2013 za ESF, ERDF, CF, EFF (celkem 444)



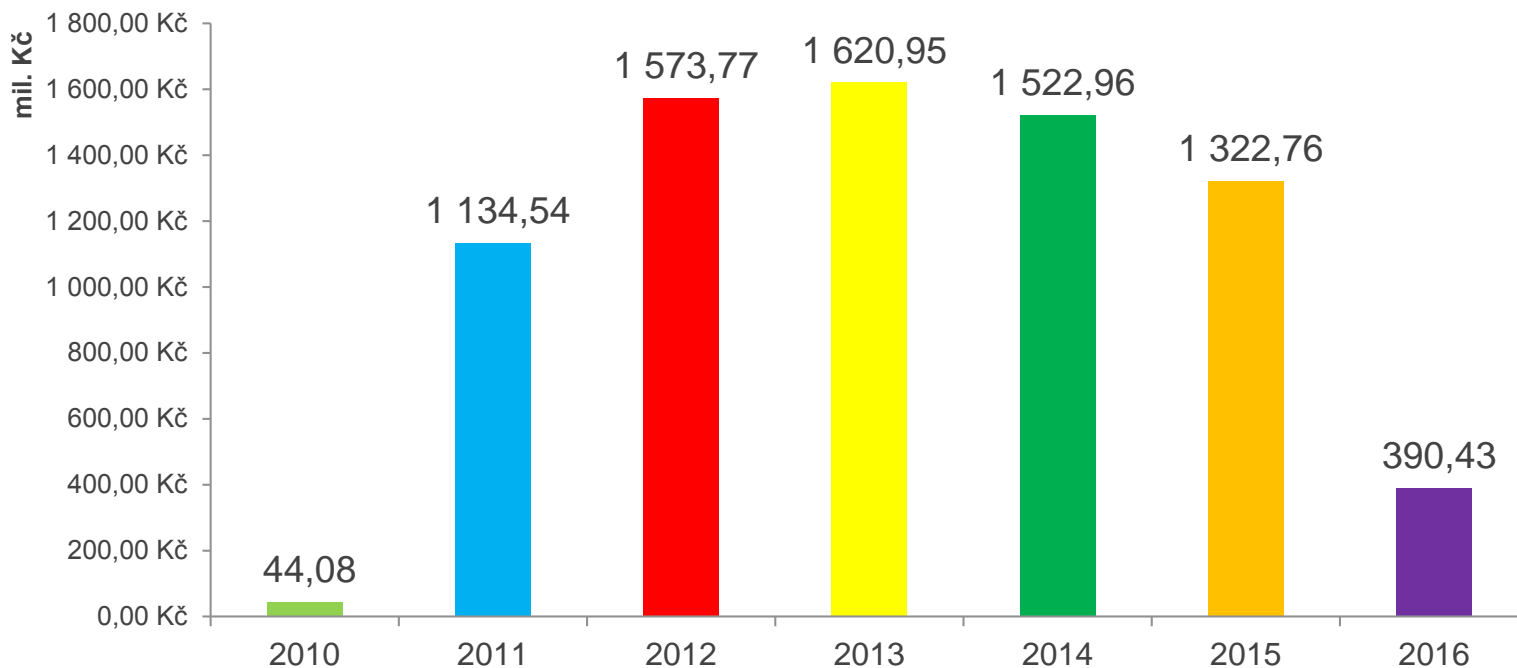
Audity systémů ESIF za období 2014-2020



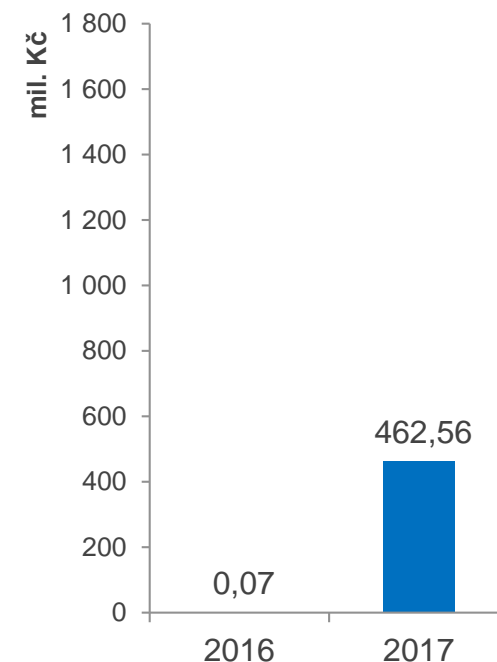
# Auditní orgán za ESF, EFRR, FS, ENRF (ESIF)



## Identifikované nedostatky ve finančním vyjádření (v mil. Kč) za ESF, ERDF, CF, EFF za období 2007-2013



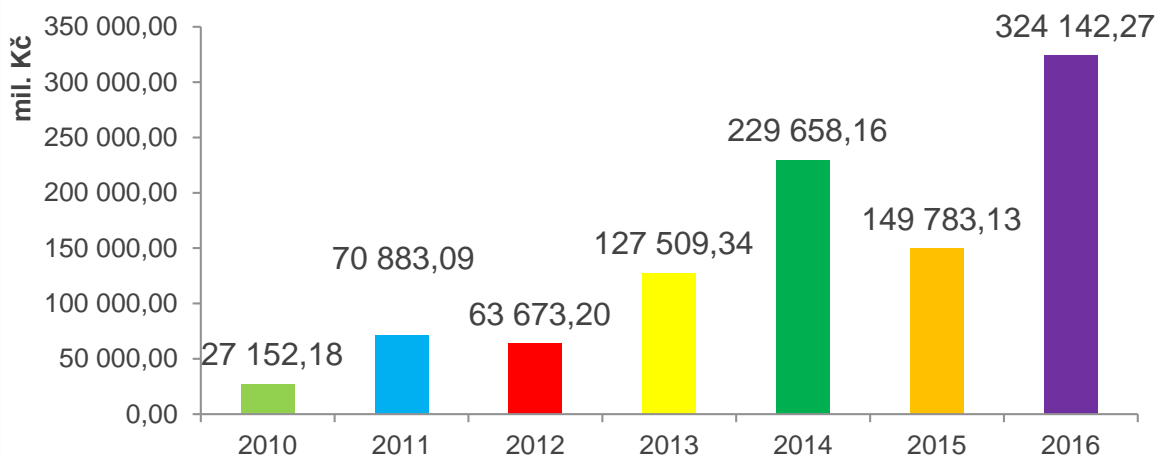
## Identifikované nedostatky ve finančním vyjádření (v mil. Kč) za ESIF za období 2014-2020



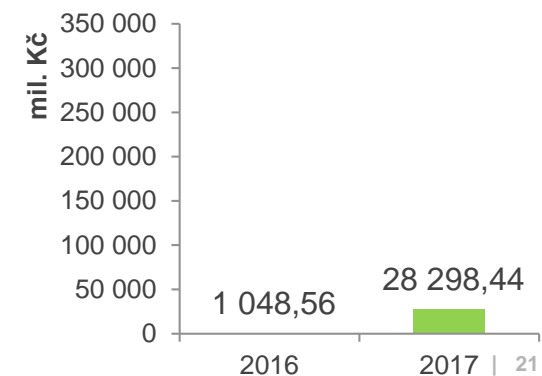
V období 2007-2013 nebylo v 65,76% auditech operací identifikováno žádné zjištění s finančním dopadem.

Auditní orgán za programové období 2007-2013 provedl audity operací na projektech ve výši 249,633 mld. Kč, přičemž identifikoval nedostatky ve výši 7,609 mld. Kč (3,05 %). Celkově bylo vykázány EK prostředky ve výši 992,8 mld. Kč (28,63 %).

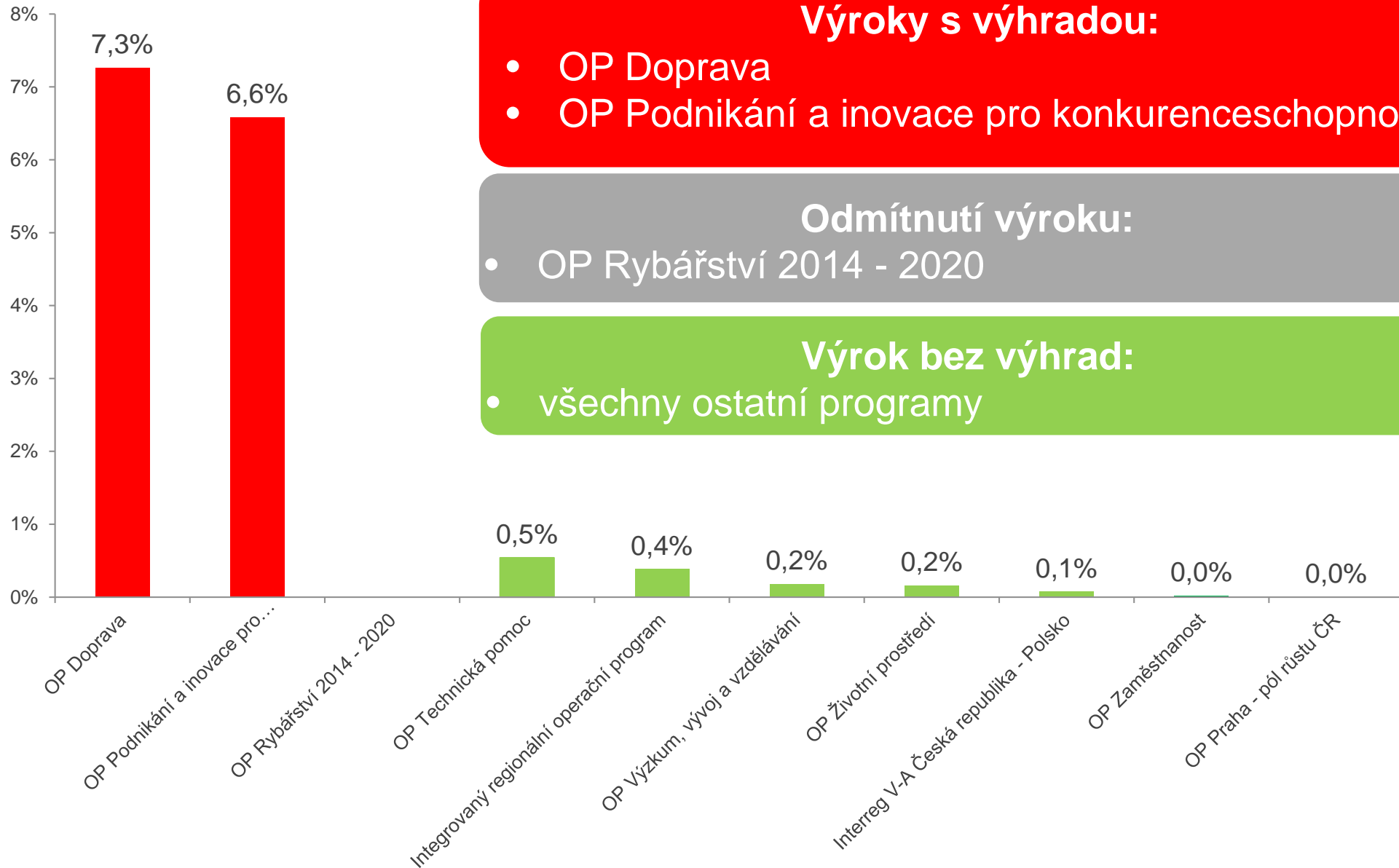
## Celk. certif. hodnota v mil. Kč za ESF, ERDF, CF, EFF



## Celk. certif. hodnota v mil. Kč za ESIF za období 2014-2020

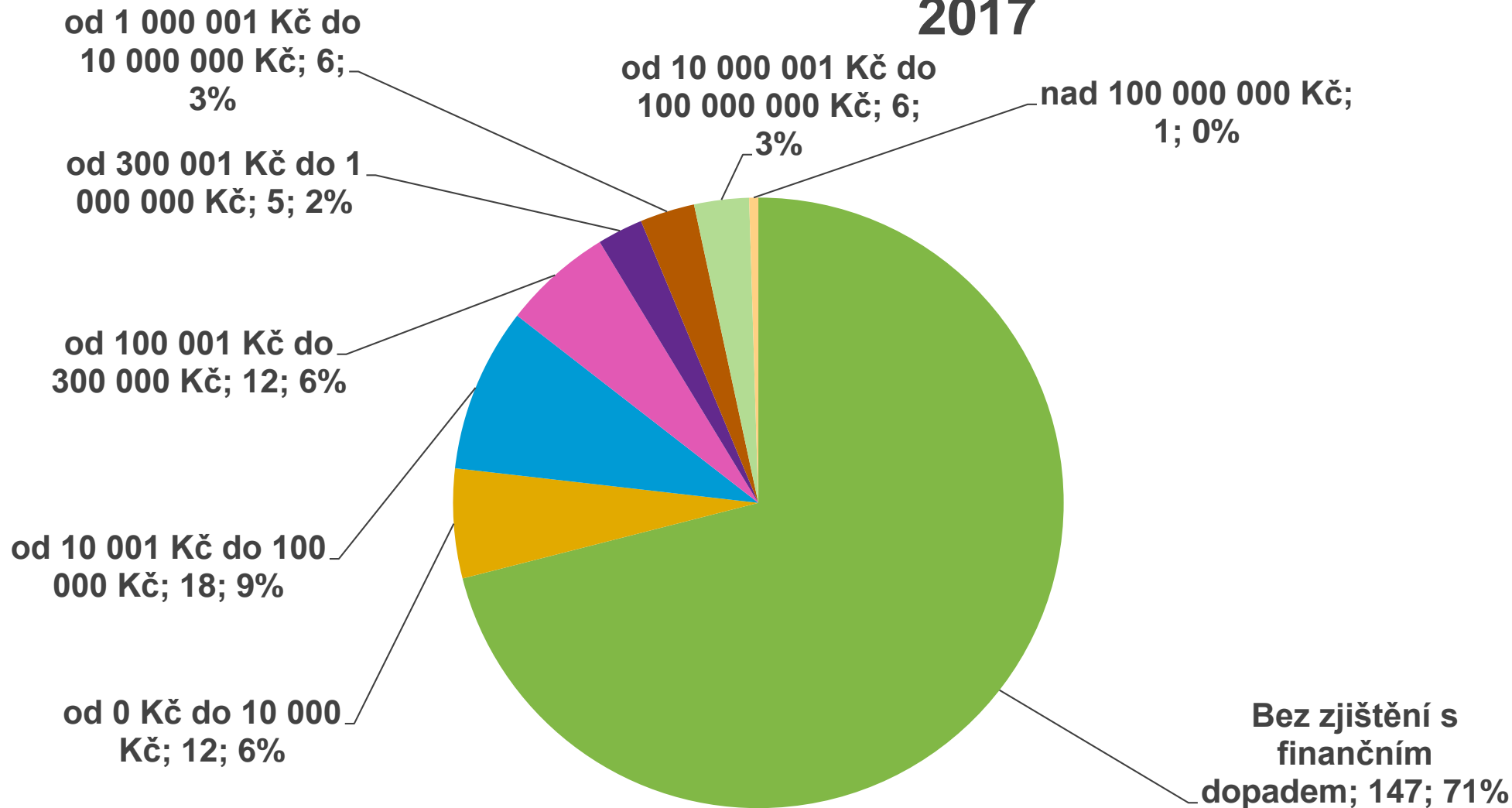


# Roční projektovaná chybovost vykázaná do Evropské komise za rok 2017

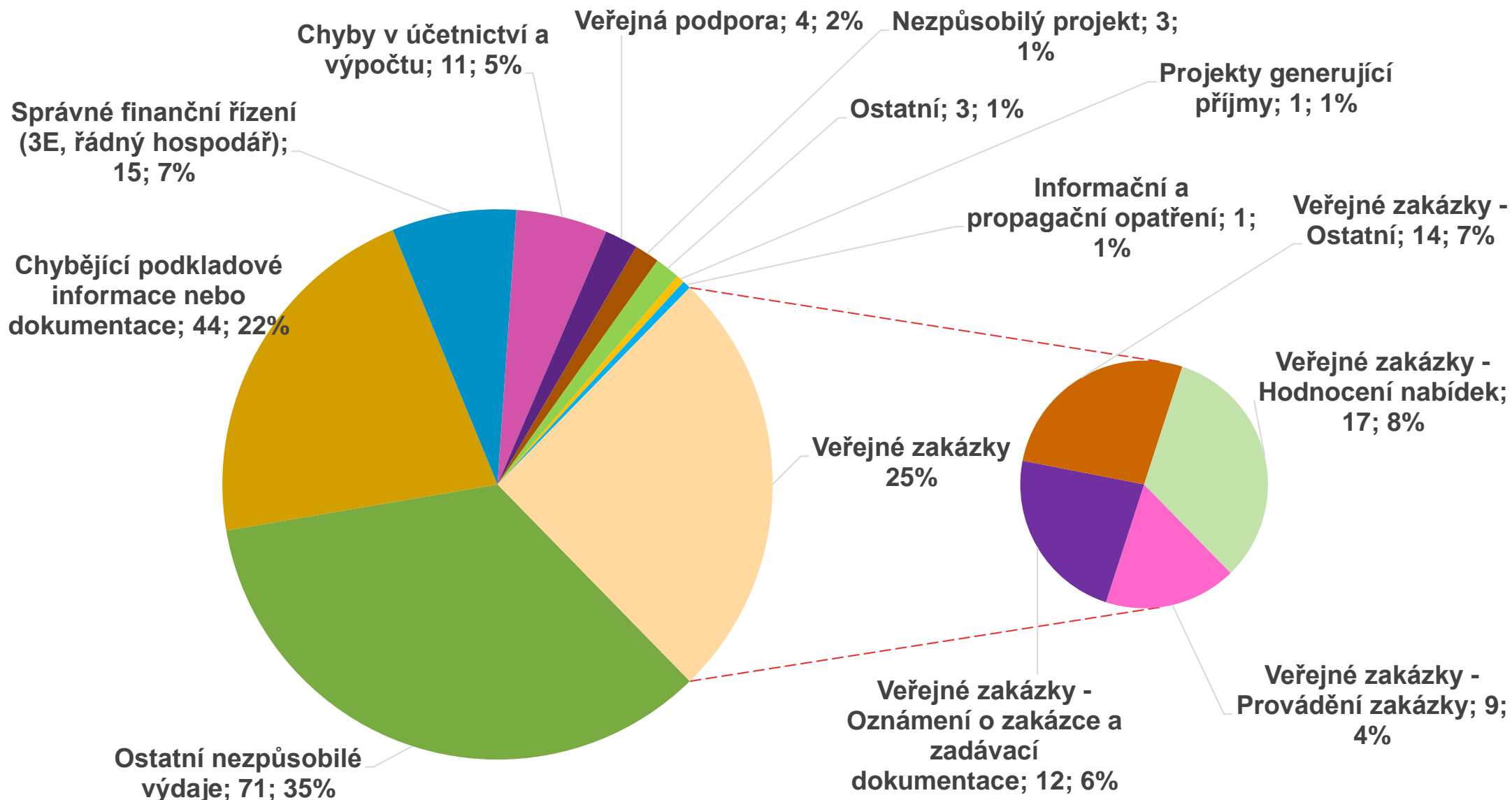


# Výsledky jednotlivých auditů dle finančního dopadu

## Audity dle objemu nezpůsobilých výdajů v roce 2017

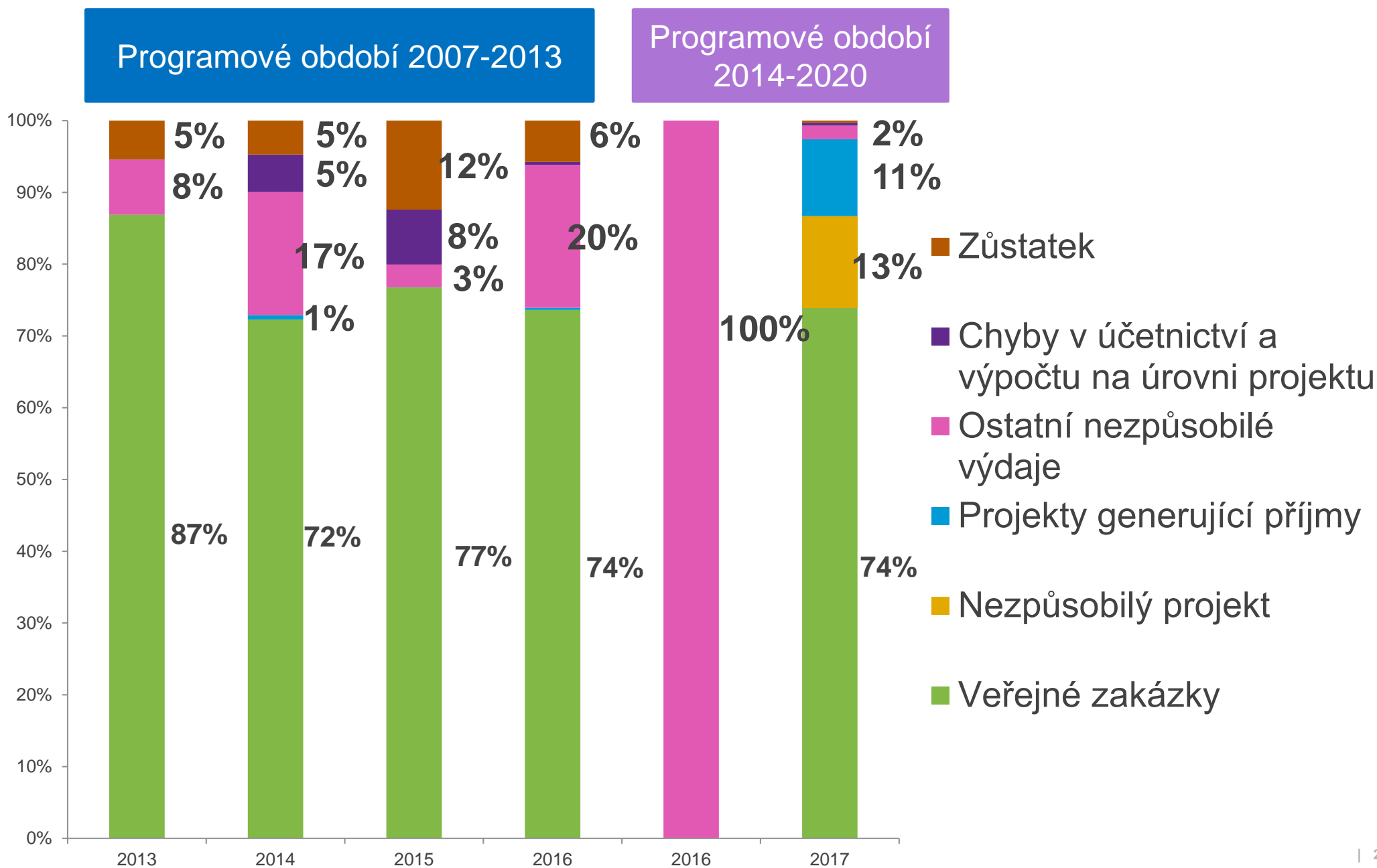


# Identifikované nedostatky v roce 2017 dle četnosti

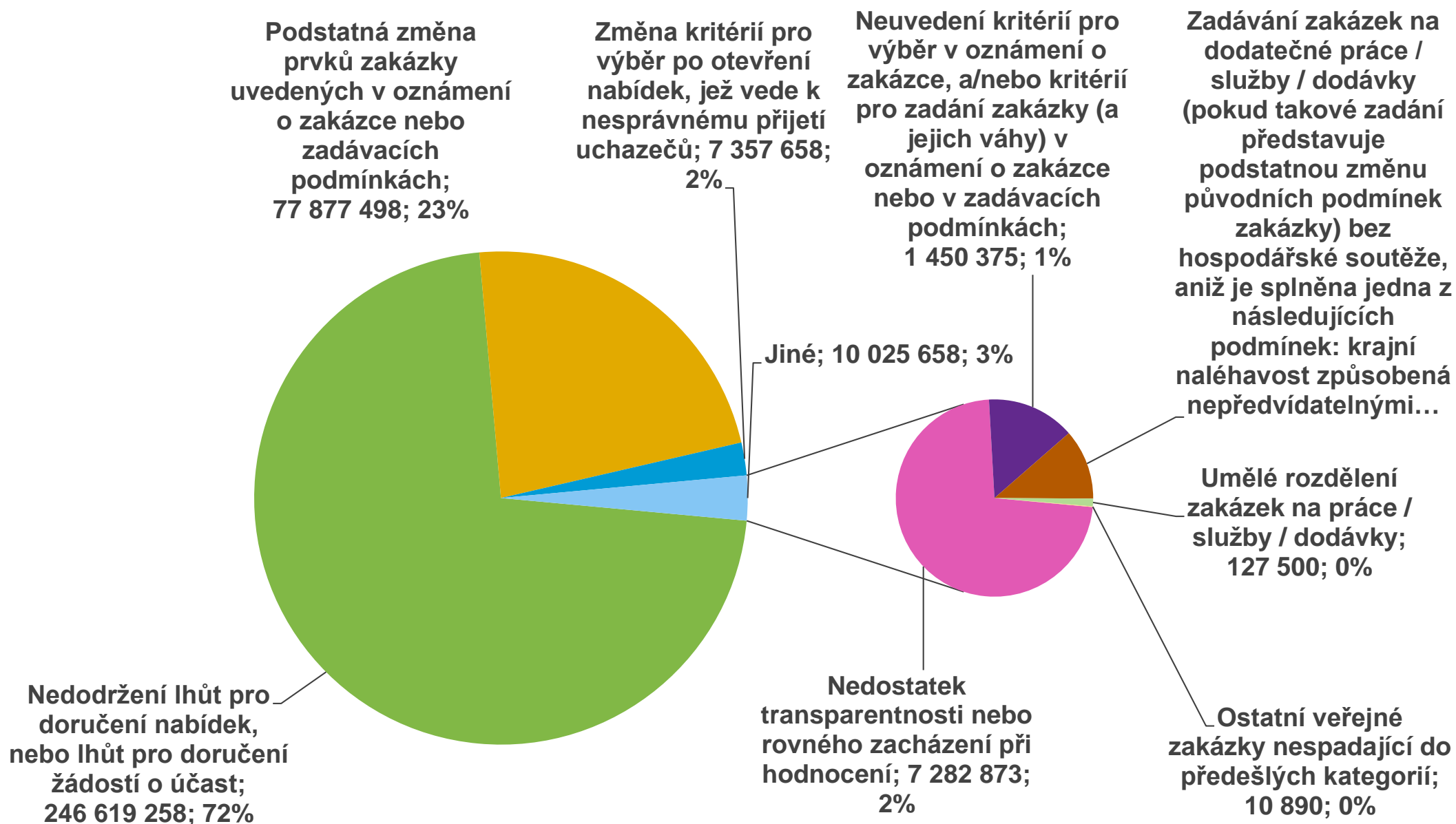




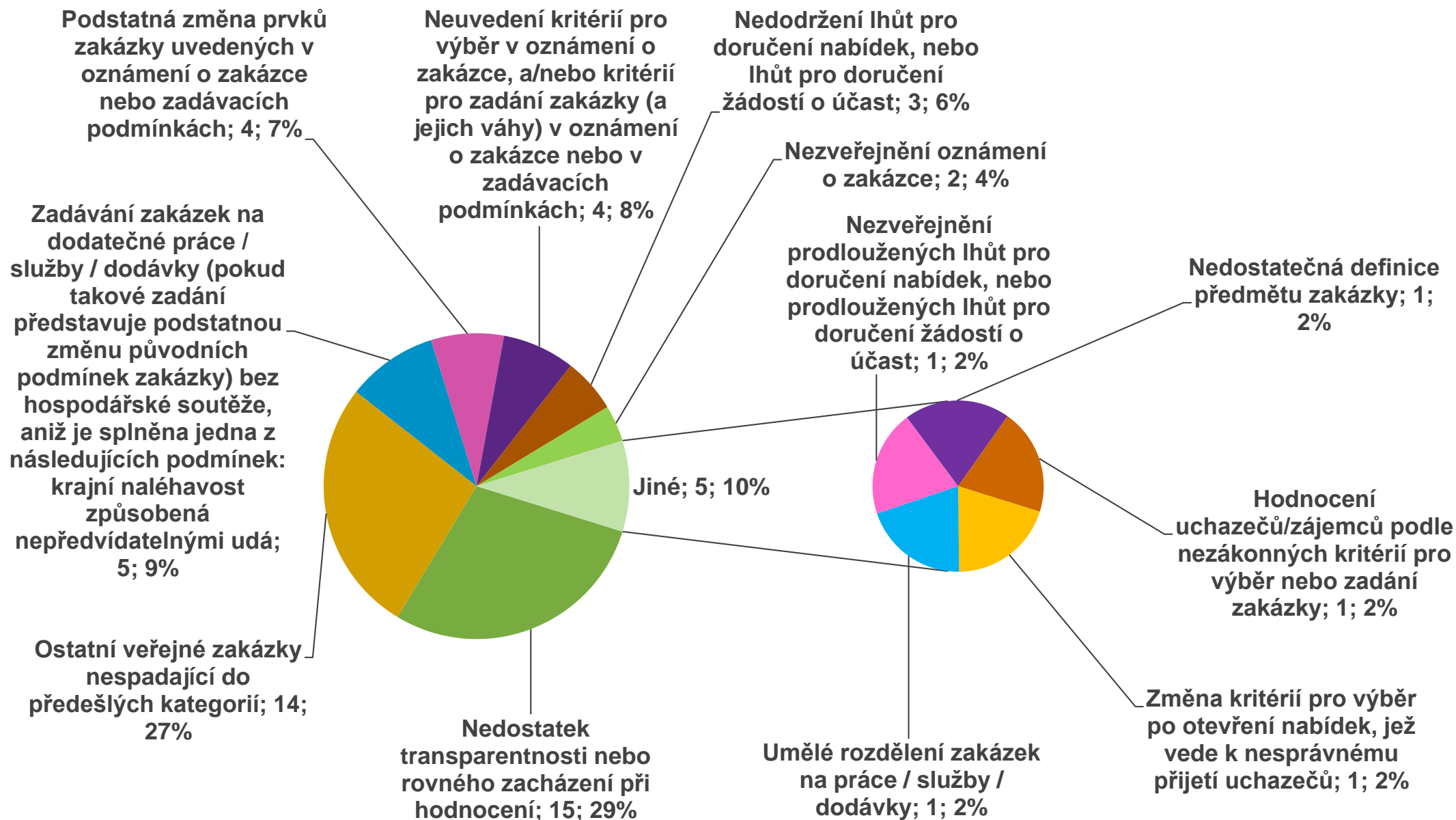
# Identifikované nedostatky dle finančního vyjádření v %



# Nejčastější pochybení při veřejných zakázkách dle finančních objemů



# Nejčastější pochybení při veřejných zakázkách v roce 2016 dle četnosti



---

# AUDIT OPERACÍ

# Proces a účel výkonu auditu v ESIF

Plánování auditů (vzorkování, doplňkový vzorek)



Výrok auditora

Výroční kontrolní zpráva

---

# Audit operace

**Na vhodném vzorku ověřit legalitu a správnost výdajů vykázaných Komisi, včetně těchto skutečností:**

- ověření, že operace/projekt splňuje všechny podmínky pro poskytnutí dotace v rámci OP
- souladu realizace projektu s právním aktem (podmínkami poskytnutí dotace)
- ověření způsobilosti výdajů
- souladu realizace projektu s právními předpisy EU a ČR, zejména v oblasti:
  - » Zadávání veřejných zakázek
  - » Účetnictví
  - » Veřejné podpory
- souladu realizace projektu s pravidly pro publicitu
- naplnění příslušných indikátorů projektu aj.

---

# Plánování auditů operací

## Výběr vzorku

- Výběr vzorku se provádí 2x ročně vždy na pololetí a to:
  - » v lednu na první pololetí,
  - » v červenci/srpnu, na 2. pololetí daného roku.
- Vlastní výkon auditu operací – po schválení plánu auditů

---

# Výběr vzorku operací

- není efektivní/možné auditovat všechny projekty (stovky, tisíce projektů) – výběr vzorku
- výběr vzorku je prováděn v ISA0 většinou za použití statistické metody MUS, v případě malého počtu operací může být i nestatistická metoda
- vždy musí být zajištěn náhodný výběr
- základní soubor pro výběr - žádosti o platbu/projekty (způsobilé výdaje), které byly v předchozím období certifikované (proplacené EK)
- 2% hladina materiality pro chybovost neboli max. hranici pro množství nezpůsobilých výdajů ve vzorku
- požadavek na úroveň spolehlivosti výběru 60 – 95 %
- velikost vzorku se pohybuje přibližně od 30 – 100 operací ročně u každého OP
- pilotní vzorek např. v případě znovu obnovení plateb z EK



---

# Plánování auditů operací

## Plán auditů

- zpracováván pololetně pro každý OP, schvaluje ředitel AO
- obsahuje základní informace o auditech systému, operace a auditu účetní závěrky, tj. zejména:
  - » číslo, název a druh auditu
  - » auditorský tým
  - » auditované osoby
  - » plánované zahájení a ukončení auditu
  - » u auditu operací též číslo projektu

---

# Příprava auditu operace

**PRAVIDLO: celý průběh a výkon auditu musí být zdokumentován**

- Zpracování tzv. zahajovací dokumentace
  - » Oznamovací dopis včetně požadavků na dokumentaci, která není v MS2014+
  - » Pověření k výkonu auditu operace
  - » Poučení auditovaného subjektu
  - » Prohlášení o objektivitě a nezávislosti auditorů
- Založení spisu
- Analýza dostupné dokumentace v MS2014+ a z dalších zdrojů,
- Výběr vzorku ze vzorku pokud je to vhodné
- Zahájení auditu

---

# Audity operací - výběr vzorku ze vzorku (sub sampling)

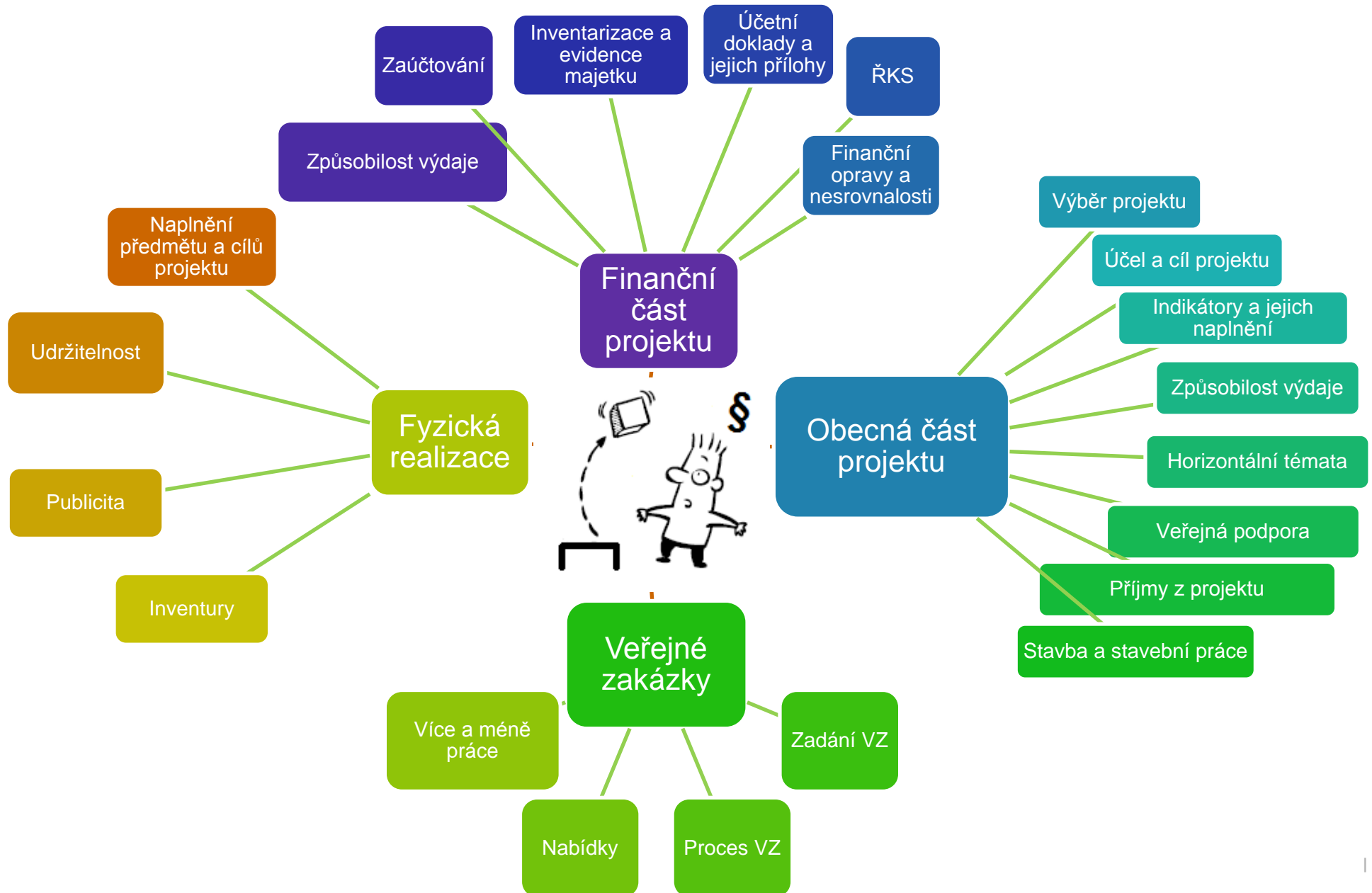
- U některých projektů není efektivní/možné auditovat vše (jedna žádost o platbu obsahuje tisíce položek – mezd/faktur)
- Základní soubor pro výběr - žádosti o platbu (způsobilé výdaje), které byly v předchozím roce certifikované („proplacené EK“)
- K výběru vzorku se používá stejná metoda vzorkování, jaká byla použita pro výběr vzorku auditovaných projektů“(většinou statistická metoda MUS, nikoliv analýza rizik)

---

# Základní dokumentace každého „EU projektu“, kde AO ověřuje soulad

- Výzva k předkládání žádostí o dotace z daného operačního programu
- Žádost o dotaci
- Smlouva o poskytnutí dotace/Rozhodnutí o poskytnutí dotace (ŘO vs. příjemce)
- Pravidla daného OP, tj. podmínky čerpání dotace řídicího orgánu (poskytovatele dotace)  
*- např. pravidla způsobilosti výdajů, pokyny pro realizaci veřejných zakázek atd.*
- Dokumentace výběrových řízení (veřejný zakázek)
- Účetní doklady a ostatní dokumentace projektu  
*- např. faktury, CP, pracovní smlouvy, stavební deníky, výpisy z bankovního účtu, účetní analytická evidence projektu atp.)*
- Výstup předmětu projektu  
*- např. stavba, dodávky, fotodokumentace, prezenční listiny, publikační materiály apod.)*
- Zpráva o realizaci, Žádosti o platbu (součástí je i soupisky dokladů)
- Výstupy z kontrol a auditů daného projektu

# Co všechno musí příjemce zvládnout pro úspěšnou realizaci projektu?



---

## Co nás nejvíce zajímá

- Skutečnost, zda byl projekt vybrán v souladu s pravidly pro daný program
- Věcné naplnění cíle projektů (aktivity projektu)
- Účetnictví projektu
- Způsobilost výdajů z pohledu pravidel programu
- Uchování dokladů, tzv. audit trail
- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Výsledky jiných kontrol

---

## Způsobilost výdajů

Při auditu operací se ověřuje, zda je výdaj způsobilý. Pokud byl výdaj proplacen příjemci a následně se zjistí, že není způsobilý, jedná se o pochybení a toto zjištění vede k vzniku nesrovnalosti.

Způsobilým může být obecně uznán výdaj, který:

- *Byl vynaložen v souladu s evropskou a českou legislativou a s pravidly operačních programů.*
- *Je přiměřený a vynaložen v souladu s principy hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.*
- *Vznikl a byl příjemcem skutečně uhrazen po počátečním datu způsobilosti.*
- *Je identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný příslušnými účetními doklady.*

# Finanční opravy

## Za pochybení ve VZ:

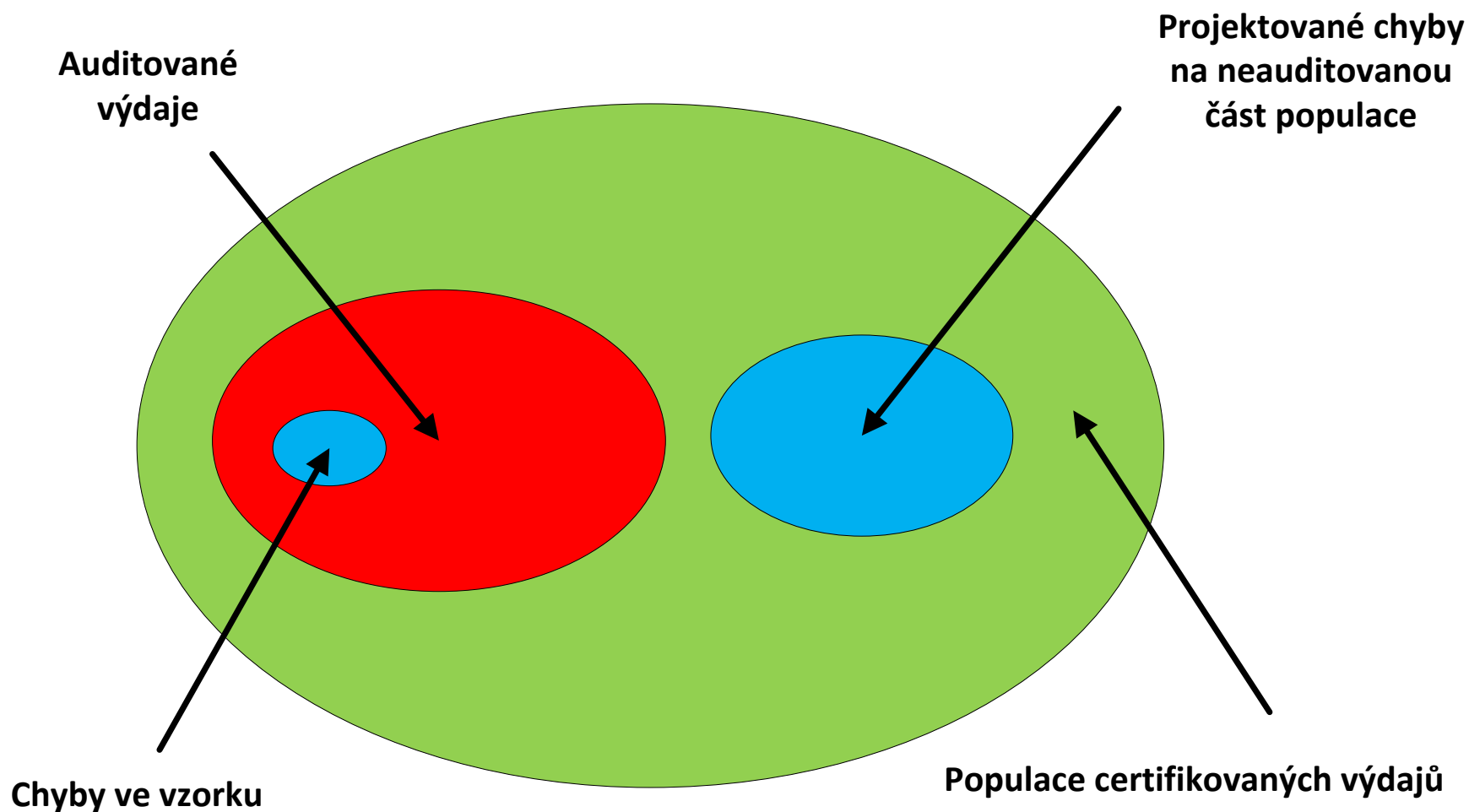
- Sazebník poskytovatele dotace dle právního aktu
- Rozhodnutí Komise C(2013) 9527 ze dne 19.12.2013, kterým se stanoví a schvalují pokyny ke stanovení finančních oprav, jež má Komise provést u výdajů financovaných Unií v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek (ve znění oprav)

Aktualizace pokynu ze strany EK v návaznosti na nové směrnice, očekává se v 2Q/2018

Auditní orgán při posuzování závažnosti případných zjištění vychází také z praxe EK, EÚD, ÚOHS, ale i z rozsudků Evropského soudního dvora a národních soudů.



# Extrapolace (projekce chyb z auditu operací)



Finanční korekce  
v případech kdy je  
chybovost ve  
vzorku nad 2%

---

# **PŘEHLED NEJČASTĚJŠÍCH ZJIŠTĚNÍ Z AUDITŮ OPERACÍ**

---

# Klíčové zásady uznatelnosti výdajů, které příjemci porušují

## Výdaje – 3E

- hospodárnost (přiměřenost),
- efektivnost (účinnost),
- účelnost (nezbytnost).

## Veřejné zakázky

- *přiměřenost*,
- transparentnost,
- nediskriminace,
- rovný přístup.

---

# Nejčastější identifikovaná zjištění AO v rámci auditů operací

## Veřejné zakázky:

- umělé rozdělení zakázky
- diskriminace a nerovné zacházení
- nedodržování zákonných lhůt
- neoprávněné využití jednacího řízení bez uveřejnění
- podstatná změna smlouvy (prodloužení realizace zakázky, nevymáhání smluvních pokut)
- nevyřazení/neoprávněné vyřazení nabídky
- nejednoznačné nastavení hodnotících kritérií / netransparentní hodnocení nabídek

---

## Nejčastější identifikovaná zjištění AO v oblasti veřejných zakázek

- ICT zakázky
- stavební práce, zejména změny předmětu díla, dodatečné a nové práce
- liniové stavby
- propagační a podobné služby v rámci tzv. měkkých projektů
- zakázky na pořízení vysoce specializovaných dodávek a služeb ve zdravotnictví
- JŘBU
- lhůty

---

## Trendy v oblasti veřejných zakázek

- Obecně docházelo v uplynulém období ke zjednodušení nastavení kvalifikačních a hodnotících kritérií ve snaze zadavatelů vyhnout se komplikacím v souvislosti s následnou (často několikanásobnou) kontrolou. Časté bylo soutěžení pouze na cenu. Zadavatelé se také poučili z rozhodovací praxe např. ÚOHS.
- Od 1.10.2016 účinnost ZZVZ – tj. nová legislativa, zatím pouze omezená rozhodovací praxe, lze očekávat využívání složitějších hodnotících kritérií, jiných postupů zadávání zakázek.

---

## Předběžné tržní konzultace

- ✓ **Stanovit rámec** pro zahájení a ukončení konzultací, adekvátní **časové lhůty** pro odpovědi.
- ✓ **Soustředit na praktické výstupy**, zejména na to, čeho má být dosaženo.
- ✓ **Uchazeči by se neměli podílet na rozhodování** související se zadávací dokumentací
- ✓ Komunikace by měla být **dokumentovaná**.
- ✓ **Vyloučení potencionálního uchazeče** pouze v krajním případě, kdy hrozí porušení zásady rovného zacházení.

---

# Elektronické aukce

- ✓ U některých veřejných zakázek na služby a některých veřejných zakázek na stavební práce, jejichž **předmětem je intelektuální výkon**, jako například návrh stavebních prací, nelze pořadí stanovit za použití automatických metod hodnocení, a proto nesmí být zadávány s použitím elektronických aukcí.
- ✓ Správné nastavení podmínky, za kterých budou uchazeči moci při aukci podávat nabídky, a zejména **minimální rozdíly**, které budou případně vyžadovány pro zvýšení nabídky.
- ✓ Elektronická aukce nesmí být zahájena dříve než **dva pracovní dny** po dni, kdy byly rozeslány výzvy.



---

# Soutěžní dialog

- ✓ Pro užití soutěžního dialogu musí existovat **důvod**.
- ✓ V průběhu dialogu **neměnit kritéria** pro udělení zakázky, **nesoutěžit „na cenu“**.
- ✓ Měla by být zajištěna **ochrana důvěrné povahy informací**, získávání **souhlasů** pro poskytování informací.
- ✓ Průběh dialogu je **administrativně náročný** na zdokumentování.

---

# Poznámky k pojmům „naléhavý veřejný zájem“, „mimořádně nízká nabídková cena“

- ✓ „**Veřejný zájem**“ je spíše znám ve spojitosti se Zákonem č. 184/2006 Sb. (zákon o vyvlastnění) přičemž obvykle bývá velmi těžké **určit hranici**, kde veřejný zájem končí, resp. začíná. Projekty z fondů ESIF jsou financované na základě příslušných výzev, klíčové je správné plánování, nepředpokládá se uvolňování finančních prostředků pro naléhavé situace (např. odstraňování škod po živelných pohromách).
- ✓ Při ověřování „**mimořádně nízké nabídkové ceny**“ nezapomínat na *ověřování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i **pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv, neoprávněnou veřejnou podporu.***
- ✓ V případě identifikace mimořádně nízké nabídkové ceny u nadlimitních zakázek získat rovněž potvrzení o plnění povinností vyplývajících z čl. 18 odst. 2 přílohy X směrnice 2014/24/EU (viz. *seznam mezinárodních **sociálních úmluv a úmluv o životním prostředí***)

---

## Rizikové oblasti z pohledu AO

- Dokládání vlastnické struktury uchazečů: § 122 ZZVZ: zadavatel zjistí údaje o skutečném majiteli dodavatele (právnícké osoby) před podpisem smlouvy (od 1.1.2018, novela zákona č. 253/2008 – „AML zákon“) i žadatelů o dotaci. Střet zájmu bude posuzován řídicími orgány i AO za pomoci veřejně dostupných údajů, s využitím systému ARACHNE (či jiného obdobného systému).
- Změny související s přijetím zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek – zejména změny v oblasti hodnocení, vertikální a horizontální spolupráce, změny závazků ze smluv, hodnoty nabídek mají nově vliv i na možnou nově vzniklou povinnost zadávacího řízení

---

# Nejčastější identifikovaná zjištění AO v rámci auditů operací

- realizace aktivit, které nejsou součástí projektové žádosti
- neoznámení změn v projektu
- nedodržení harmonogramu realizace
- vykázání výdajů bez vazby na aktivity a cíle projektu
- nedoložení skutečného dodání zboží a služeb
- nenaplnění cílů projektu
- porušení zásady 3E, nezohlednění příjmů z realizace projektu
- výkazy práce vs. vykonaná činnost a rozsah práce v pracovní smlouvě nebo DPČ/DPP
- výkazy práce CP vs. evidence docházky
- Nadúvazky (1,2FTE)
- chyby v pracovněprávních vztazích a porušení zákoníku práce

---

# Nejčastější identifikovaná zjištění AO v rámci auditů operací

- dvojí financování
- nevedení odděleného účetnictví
- zaúčtování investic jako neinvestice
- ŘKS (splatnosti, pravomoci)
- nedodržení pravidel publicity (např. neinformování o podpoře projektu z EU)
- nedostatečné vedení stavebních deníků
- nedostatečná archivace
- nezajištění udržitelnosti projektu
- Veřejná podpora (IS, výše, výše udržitelnost)
  
- Oblast veřejných zakázek – samostatná kapitola výše

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Dělení předmětu zakázek obdobného, spolu souvisejícího plnění, zadávaného v jednom účetním období (PO 2007-2013)

- Zadavatel realizoval VZMR II. kategorie na stavební práce v rámci projektu A
- Auditorský tým analýzou dokumentace na místě zjistil, že zadavatel realizoval další VZMR II. kategorie na stavební práce na témže objektu v rámci projektu B
- Součet předpokládaných hodnot obou zakázek převyšoval limit pro VZMR.
- Smlouvy o dílo byly uzavřené v jednom účetním období
- U obou zakázek byla shledána věcná, místní a časová souvislost
- Zadavatel rozdělil zakázky na menší, formálně samostatné zakázky s cílem snížit hodnotu zakázky pod stanovené limity pro jednotlivé postupy

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Diskriminační vymezení technické specifikace u zakázky na dodávky výpočetní techniky

- zadavatel uvedl v zadávací dokumentaci odkaz na specifické označení zboží IntelCore i7, tj. na procesor, jehož výrobcem je společnost Intel
- pro použití tohoto poptávaného hardwaru neexistoval objektivní důvod (požadavek počítače, kde výrobcem procesoru je společnost Intel), potřebu zadavatele by mohl plnohodnotně uspokojovat i počítač s procesorem vyráběným jinou společností, než společností Intel – předmět zakázky bylo možné dostatečně přesně a srozumitelně určit (použít např. počet jader procesoru, definovat procesor dle benchmarků apod.) bez odkazu na obchodní značku
- zjištěné pochybení naplňuje znaky uvedené v Rozhodnutí EK C(2014)7372 ze dne 3.10.2014, bod 11 „Diskriminační technické specifikace“, kterému odpovídá míra závažnosti vyjádřená nezpůsobilými výdaji ve výši 5 – 25 % z hodnoty předmětných způsobilých výdajů
- UOHS–S0875/2015/VZ-1920/2016/533/Jro/Hčí; UOHS0527,0560/2015/VZ-33472/2015/531/Jdo; Výklad MMR v metodice pro hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti dle zákona č. 134/2016, s platností od 1.10.2016

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Změna zadávacích podmínek v důsledku podstatné změny smlouvy dodatkem měnícím podmínky uplatnění smluvní pokuty za prodlení s dodávkou

- Zadavatel v zadávací dokumentaci (závazném vzoru kupní smlouvy) stanovil, že je oprávněn, v případě prodlení s dodávkou, požadovat smluvní pokutu 0,03% z příslušné ceny dodávky za každý den prodlení
- Zadavatel podmínil dodání předmětu zakázky tím, že předmět zakázky musí být výrobně ukončen, řádně odzkoušen a předán spolu s předepsanými průkazy způsobilosti
- O zadávací dokumentaci požádalo 6 uchazečů, nabídku podal 1 uchazeč
- Zadavatel v průběhu realizace zakázky uzavřel s dodavatelem dodatek ke Smlouvě, ve kterém bylo dodatečně stanoveno, že Kupující nemůže po prodávajícím požadovat smluvní pokutu za dobu, kdy bude předmět zakázky dodán, ale provozován ve zkušebním provozu
- Auditorským týmem bylo vyhodnoceno, že dodavatel byl zvýhodněn, protože nemusel hradit smluvní pokutu, ačkoliv nesplnil původní zadávací podmínky, tj. předání dodávky včetně souvisejících průkazů technické způsobilosti (předmět zakázky provozovaný ve zkušebním provozu neměl vydaný průkaz způsobilosti)
- V daném případě nešlo vyloučit, že kdyby ostatní uchazeči věděli, že po nich zadavatel nebude požadovat smluvní pokutu v případě předání předmětu zakázku ve zkušebním provozu, podali by nabídku a jejich nabídka by mohla být ekonomicky výhodnější než nabídka vybraného uchazeče



## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

Změna zadávacích podmínek v důsledku podstatné změny smlouvy dodatkem měnícím podmínky dodání/zhotovení díla s dopadem na hodnocení nabídek

- V ZD byl jako jedno z hodnotících kritérií stanoven termín dodání/zhotovení díla
- Nejvyšší počet bodů obdržela nabídka s nejkratším termínem dodání
- V době realizace zakázky došlo k uzavření dodatku ke smlouvě, jehož předmětem bylo prodloužení termínu zhotovení/dodání díla
- Důvodem této změny nebyly objektivně nepředvídané okolnosti ani překážky na straně zadavatele
- Přehodnocením předložených nabídek bylo zjištěno, že vítězem by se stal jiný uchazeč

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Zadávání dodatečných stavebních prací v rozporu se ZVZ (nesprávné použití jednacího řízení bez uveřejnění)

- Zadavatel (příjemce dotace) předložil v průběhu auditu Změnové listy a Dodatky ke Smlouvě o dílo
- Popis a zdůvodnění změny – „Na základě požadavku obce XY provedl investor s projektantem a zástupcem obce pochůzku, na které byl upřesněn rozsah a způsob napojení stávajících sjezdů z okolních nemovitostí. Toto projektant zanesl do RDS. Investor předložený soupis prací schválil“
- Jedná se o dodatečný požadavek třetí strany, jehož realizace nebyla nezbytná pro dokončení stavby a nevznikl v důsledku objektivně nepředvídaných okolností
- Auditoři konstatovali, že zadavatel v uvedeném případě porušil ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ tím, že potřeba dodatečných stavebních prací nevznikla v důsledku objektivně nepředvídaných okolností

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Diskriminační kvalifikační předpoklady

- VZMR na poradenskou činnost při přípravě zajištění financování ze zdrojů EU – finanční a technický kvalifikační předpoklad:
  - a. Seznam minimálně 10 získaných Registračních listů v rámci konkrétního OP na zpracování žádosti o dotaci z oblasti prioritní osy 1
    - *Výběrového řízení se tedy nemohli zúčastnit uchazeči, kteří mají zkušenosti se zpracováním žádosti o dotaci, ale dosud nezpracovali žádost v tom daném OP, v prioritní ose 1*
  - b. Požadovaný obrat 5 000 000,- Kč/účetní období
    - *Při předpokládané době realizace veřejné zakázky 49 měsíců (tedy cca 2 roky) a předpokládané hodnotě zakázky ve výši 1 000 000,- Kč činil požadovaný obrat dvacetinásobek přepočtené roční výše předpokládané hodnoty zakázky*
- VZ na stavební práce (zateplení VŠ kolejí) – technický kvalifikační předpoklad
  1. Seznam významných služeb poskytnutých dodavatelem – rekonstrukce budov pro školství, administrativu či laboratoře
    - *Zateplování budov je unifikovaný technologický proces aplikovaný nezávisle na druhu budovy co do účelu jeho použití*
    - *Omezením druhu požadovaných referencí zadavatel diskriminačním způsobem omezil okruh uchazečů*

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Zvýhodnění konkrétního uchazeče a neprodloužení lhůty pro podání nabídek

- Účastníkem zadávacího řízení na stavební práce byl uchazeč, který byl zároveň zpracovatelem projektové dokumentace stavby, která byla předmětem ZŘ
- Jednalo se o nadlimitní VZ na stavební práce
- Výkaz výměr obsahoval tzv. agregované položky, které v ZD nebyly dostatečně specifikovány
- V průběhu lhůty pro podání nabídek zadavatel obdržel několik desítek žádostí o dodatečné informace týkající se především výkazu výměr a technické specifikace zakázky
- Na zpracování dodatečných informací se podílel také zpracovatel projektové dokumentace
- Zadavatel i přes velký počet dodatečných informací neprodloužil lhůtu pro podání nabídek
- Několik nabídek bylo vyřazeno v důsledku neúplnosti nebo chyb ve výkazu výměr
- Uchazeč, který byl zároveň zpracovatelem projektové dokumentace, se stal vítězem ZŘ a byla s ním uzavřena smlouva o dílo
- Auditoři dospěli k závěru, že v důsledku neprodloužení lhůty pro podání nabídek tak, aby všichni uchazeči mohli do svých nabídek zpracovat dodatečné informace, došlo ke zvýhodnění uchazeče, který se podílel na zpracování zadávací dokumentace.

## Příklad: Nedostatky ve veřejných zakázkách

### Netransparentní hodnotící kritéria

Zadavatel pro hodnocení VZ na služby zajištění putovní výstavy a propagačních materiálů zvolil ekonomickou výhodnost nabídky:

Hodnotícími kritérii byla:

1. *výše nabídkové ceny 55 %*
2. *technické a estetické řešení 45 %*

Pro toto dílčí hodnotící kritérium zadavatel stanovil subkritéria:

- *Kvalita materiálů, technologické a technické řešení – 20 bodů*
- *Kvalita grafického zpracování, koncepce řešení a celkový estetický a výtvarný dojem – 25 bodů*

Jako nejvýhodnější měla být označena nabídka, která dostane nejvyšší součet bodů za kritéria 1 a 2. Další specifikace kritérií a postupu hodnocení v ZD uvedena nebyla.

Auditorský tým konstatoval, že zadavatel uvedl jednotlivé parametry hodnocení neurčitě a nejednoznačně, nebyla dodržena zásada transparentnosti.

## Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

### Nedoložení způsobilosti výdaje

- V rámci ověření / posouzení způsobilosti výdajů zahrnutých příjemcem do Soupisky účetních dokladů a uhrazených z dotace bylo auditorským týmem zjištěno, že v soupisu provedených prací, který byl přílohou faktury za provedené stavební práce, byla položka střecha a ostatní prvky z Cu plechu
- Při prohlídce místa realizace stavebních prací bylo zjištěno, že místo Cu plechu byl použit TiZn.
- Příjemce uvedl, že změna materiálu byla odsouhlasena mezi TDI/investorem a zhotovitelem prací a že měď byla vyfakturována omylem.
- Odsouhlasení změny materiálu, včetně nového položkového rozpočtu však příjemce nedoložil (změnový list). Auditóři tak nemohli zohlednit cenu jiného použitého materiálu včetně provedených prací a celá fakturovaná položka nebyla uznána za způsobilý výdaj.

## Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

### Neprokázání způsobilých výdajů – př. poplatky za skládku

- V rámci ověření / posouzení způsobilosti výdajů zahrnutých příjemcem do Soupisky účetních dokladů a uhrazených z dotace bylo auditorským týmem zjištěno, že součástí podrobných položkových rozpočtů, které byly přílohou dokladů (faktur za provedené stavební práce), je mj. položka 170504 Poplatek za skládku (zemina s kameny / hlušina / výkopová zemina, dále také „odpad“) v celkové výši 2 601 782,-- Kč.
- K prokázání oprávněnosti proplacení části dotčených výdajů z dotace auditorský tým požádal příjemce o doložení dokladů o faktickém uložení odpadu na konkrétní, k tomu účelu určenou skládku, a to ve vztahu k fakturovanému období a konkrétnímu množství (měrným jednotkám).
- Reakce příjemce: investor požádal zhotovitele o dodání vážních lístků. Tyto zhotovitel neposkytl, pouze písemně deklaroval, že zemní práce, které jsou předmětem kontroly, byly vyfakturovány v souladu se smlouvou o dílo a nabídkovým rozpočtem. Veškerá odvezená zemina, co do množství a zařídění, byla ze strany investora zkontrolována. K této problematice byla na stavbě provedena veškerá zaměření a fotodokumentace.
- Vzhledem k tomu, že příjemcem nebyly doloženy ve vztahu k řešené problematice průkazné a věrohodné doklady, byla část výdajů spojených s položkou 170504 Poplatek za skládku nezpůsobilá k proplacení z dotace.

## Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

### Porušení zásady hospodárnosti – Nákup techniky I.

- Příjemce (základní škola) si nárokoval náklady na zakoupení NTB, které na základě předávacích protokolů předal zaměstnancům. Při auditu bylo zjištěno, že zaměstnanci, kteří měli k dispozici NTB k výlučnému užívání, měli na projektu úvazek na projektu v rozmezí 0,05-0,1.
- Při řízeném rozhovoru příjemce poskytl vysvětlení, že dané NTB byl bonus pro zaměstnance a že jim je umožnil používat i k soukromým účelům a samozřejmě i pro činnost ve škole, která se netýkala projektu.
- Došlo k porušení zásady hospodárnosti a nezpůsobilý výdaj byl 90-95% ceny počítače.



# Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

## Porušení zásady hospodárnosti – Nákup techniky II.

- příjemce dotace nakupoval výpočetní a kancelářskou techniku, která měla být nezbytná pro zavedení nového odbavovacího systému
- bylo identifikováno neuvedení do užívání části dodané IT techniky
- IT technika byla uložena ve skladu příjemce dotace. Krabice byly stále zapečetěné tak, jak je doručil dodavatel

Položka	Počet nakoupených kusů celkem	Počet kusů neuvedených do užívání
Odbavovací stanice	16	3
Monitor	21	2
Tiskárna	14	7
Nabíječka	3	1

- v součtu se jednalo o IT techniku v hodnotě téměř 400 000 Kč bez DPH
- jedním z principů způsobilosti výdajů je jejich účelnost – tj. přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu
- z toho vyplývá, že takto nakoupená a poté nevyužívaná IT technika nemůže být akceptována jako nezbytně nutná pro realizaci projektu
- příjemce byl schopen ihned techniku instalovat do užívání. I vzhledem k tomu, že se audit konal již po ukončení projektu, nemohl být navržený postup auditorský týmem akceptován

## Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

### Mzdové/Personální výdaje

- Ověření výše úvazků u jednoho zaměstnavatele (podle směrnice EU je povoleno 1,2 úvazku, podle ZP 1,5 úvazku, u některých OP ŘO stanovil přísněji na 1,0 úvazku)
- Ověření náplně činnosti v rámci HPP/DPP/DPČ u jednoho zaměstnavatele
- Přepočty dovolené
- Nezpůsobilé odměny – nedostatečné zdůvodnění
- Cílové odměny dle § 134a) ZP – pro vyplácení musí být stanoveny cíle ve vnitřních předpisech a dodržen princip 3E
- Ověření docházky vs. cestovní příkazy apod.
- U cestovních příkazů musí být doloženy originální doklady

## Příklad: Nedostatky mimo oblast veřejných zakázek

### Neevidování docházky

- Nepřezkoumatelnost výdaje a úvazků

### Udržitelnost

- Fázovaný projekt – zaplacený podlahy v hale z 1. fáze projektu, ve 2. fázi projektu došlo k jejich vybourání (nevyhovující vibrace)
- Není možné z 2. fáze financovat zkoušky nevyhovujících podlah ani nové podlahy

### Fázování projektů (2 programové období)

- Riziko nesplnění harmonogramu a dodržení milníků

---

# Podvody v EU фондах

- v oblasti řízení operačních programů
  - » zvýhodnění při nastavení podmínek čerpání (výzvy)
  - » netransparentní hodnocení a přidělování dotací
  - » proplácení prostředků bez doložení dokladů
- činnost příjemců dotačních prostředků
  - » fingování vlastních zdrojů žadatele (fiktivní půjčky, nadhodnocení projektu, vydávání dotace za vlastní prostředky)
  - » předkládání padělaných dokumentů (stavební povolení, bankovní výpisy, nájemní smlouvy, faktury, dodací listy, potvrzení o bezdlužnosti, ... )
  - » předstírání investic k zakoupení nových technologií
  - » podvody v rámci výběrových/zadávacích řízení na dodavatele realizace projektu
  - » deklarace neprovedených prací či služeb
  - » zastírání skutečného účelu dotace

---

## Podezření na podvod, střet zájmu

- reference vítězného uchazeče na jednu z požadovaných referenčních staveb vystavena jednatelem zadavatele, která byla zároveň členkou hodnotící komise (= propojenost osob, střet zájmu)
- stavby, kterými uchazeč prokazoval splnění technických kvalifikačních předpokladů, buď vůbec neexistovaly, nebo se jednalo o jiný typ stavby nebo byly realizovány za mnohem nižší cenu

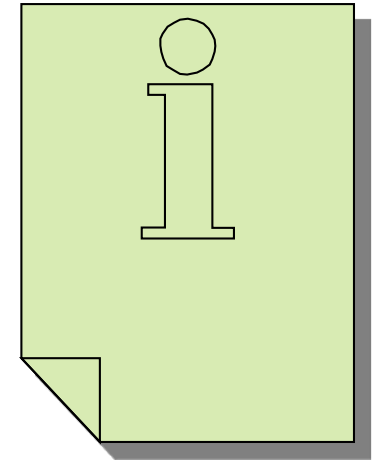
---

**Otázky a komentáře ???**

---

## Něco na závěr

**„Transparentnost je náš cíl“**



# Děkuji za pozornost

## Ministerstvo financí Odbor 52 - Auditní orgán

Sídlo

Pracoviště

ID datové schránky

Email

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Politických vězňů 11, 110 00

xzeaauv

[jiri.frydecky@mfcz.cz](mailto:jiri.frydecky@mfcz.cz)

[jiri.pesina@mfcz.cz](mailto:jiri.pesina@mfcz.cz)

[katerina.doubravova@mfcz.cz](mailto:katerina.doubravova@mfcz.cz)